

Certificeret af:

Filosoofi 31
50108 Tartu
Estonia
www.nepcon.net

Certificering forvaltet af:

NEPCon

Tel: +45 8618 0866
kontakt person: Christian Rahbek
Email: car@nepcon.org
Mob: +45 5059 7624

Accredited by EAK

Vs 1 September 2014

PEFC Skovdrift

Certificering

Årlig audit

Rapport for:

Dønnerup A/S

i

Dønnerup, Danmark

Rapport færdiggjort:	10/05/2017
Audit datoer:	24/03/2017
Audit hold:	Christian Rahbek, Steffen Just
Type af certifikat:	FM/CoC
Certifikat kode:	NC-PEFC/FM-011792
Certifikat udstedt/udløber:	12/01/2018
Organisation kontakt:	Niels Otto Lundstedt, Godsforvalter
Adresse:	Dønnerupvej 18 4450 Jyderup

INDHOLDSFORTEGNELSE

INTRODUKTION.....	3
1. AUDIT KONKLUSIONER	4
2. AUDIT PROCESS	7
3.	10
4. VIRKSOMHEDSOPLYSNINGER	11
5. AUDIT BAGGRUNG OG EVALUERING AF ÅBNE AFVIGELSER	15
Annex I: Evaluering af opfyldelse af PEFC Danmarks Skovstandard (PEFC DK 001-3). (Fortrolig).....	17
Annex II Tjekliste for anvendelse af logoer og varemærker	32
Annex III: Dokumenter og registreringer (fortrolig)	33
Annex IV: Liste over besøgte lokaliteter (fortrolig).....	34
Annex V: Liste over interessenter som er konsulteret (fortrolig)	35

INTRODUKTION

Denne rapport præsenterer resultaterne af en uafhængig revision udført af et team af specialister, der repræsenterer NEPCon. Formålet med revisionen er at vurdere de økologiske, økonomiske og sociale resultater af Dønnerup A/S skovforvaltning, som defineret efter de principper og kriterier, der er fastsat af Programme for Endorsment af Forest Certification (PEFC).

Denne rapport indeholder forskellige oplysninger, resultater og flere bilag. De første afsnit om skovforvaltningen vil blive offentliggjort, og kan anvendes af skovejer, NEPCon eller PEFC. Resten af bilagene er fortrolige, og kan kun revideres af autoriserede NEPCon og PEFC personale, der er bundet af en fortrolighedserklæring. En kopi af det offentligt resumé af denne rapport kan fås på NEPCon eller certifikatindehavers hjemmeside.

Konfliktløsning: Hvis NEPCons kunder bliver opmærksom på organisationer eller enkeltpersoner, der er bekymrede eller har kommentarer til NEPCon og vores serviceydelser, opfordres disse parter kraftigt til at kontakte det relevante NEPCon regionale kontor. Formelle klager skal sendes skriftligt.

Note: Data præsenteret i årsberetningerne skal være i metersystemet enheder

1. AUDIT KONKLUSIONER

1.1. Audit anbefalinger

Baseret på organisationens efterlevelse af certificeringskravene kan følgende anbefales:

- ☒ **Certificeringskravene er opfyldt:**
Efter organisationens accept af følgende afvigelse
-

- ☐ **Certificeringskravene er ikke opfyldt:**
-

Yderligere kommentarer, herunder spørgsmål der er identificeret som kontroversielle eller svære at vurdere og forklaring: Ingen særlige kommentarer

1.2. Afvigelses rapport (NCRs)

Bemærk: NCRs beskriver beviser på afvigelser konstateret under en audit. NCRs omfatter definerede tidsfrister for organisationen for at påvise overensstemmelse. Major NCRs udstedt under hovedevaluering/re-evaluering skal være lukkede, inden der udstedes et certifikat. Major NCRs udstedt i forbindelse med årlige audit skal være lukket inden tidslinjen eller resultere i suspension.

- ☐ Afkryds hvis der ikke er identificeret afvigelser

NCR: 01/17	Klassifikation: Mindre afvigelse
Standard & Krav:	PEFC Danmarks Skovstandard (PEFC DK 001-3) Kriterie: 4.7
Rapport Sektion:	Annex I
Beskrivelse af afvigelse og relaterede dokumentation:	
Gennemgang af salgsdokumenter for effekter, der er solgt som PEFC certificerede, bekræfter at ovennævnte information fremgår af faktura og/eller måleliste; dog kunne det konstateres at der systematisk var anvendt en forældet PEFC certifikatkode.	
Korrigerende handling:	Virksomheden skal implementere korrigerende handlinger for at udvise overensstemmelse med kravet/kravene anført herover. NB: Effektive korrigerende handlinger fokuserer både på håndtering af den specifikke forekomst beskrevet herover og årsagen til afvigelsen for at forhindre at afvigelsen gentager sig.
Tidsfrist for opfyldelse:	Før den næste årlige evualering
Beviser for opfyldelse:	Overordnede ansvarlige ændrede PEFC certifikatkoden i systemet for fakturering under revisionen til den korrekte kode:NC-PEFC/FM-011792
Resultat af bedømmelse af beviser:	Auditor betragter den gennemførte korrigerende handling som tilstrækkelig, og afvigelsen lukkes på denne baggrund.
NCR Status:	LUKKET

1.3. Observationer

Bemærk: Observationer udstedes for de tidlige stadier af et problem, som ikke i sig selv udgør en afvigelse, men som auditor mener kan føre til en fremtidig afvigelse, hvis problemet ikke behandles af organisationen; observationer kan føre til direkte afvigelser hvis den ikke behandles.

☐ Ingen observationer

OBS: 01/17	Standard & Krav:	PEFC Danmarks Skovstandard (PEFC DK 001-3) Kriterie: 3.2.3
	Rapport Sektion	Annex I
Beskrivelse af konstateringer, der fører til observation:	Dønnerup har i skovhåndbogen beskrevet retningslinier for forvaltning af administrativt fredede enkeltstående gamle træer (afsnit 10.2, bilag 1). Heraf fremgår det bl.a. at "Gamle karakteristiske løvtræer, der ikke står i ensaldrende sluttede produktionsbevoksninger, er administrativt fredet og må ikke fældes, med mindre der foreligger en tilladelse fra ejer". Disse træer er registrerede og kortlagt. På hugstarealer blev det i forbindelse med skovgennemgangen verificeret, at der efterlades stående træer og/eller højstubbe til naturligt henfald og død i et omfang, der opfylder standardens krav. Træer placeres ofte kanten af den pågældende bevoksning, men der blev også observeret arealer med efterladte gamle henfaldstræer på afdrevne arealer. På baggrund af interview med godsforvalteren og gennemgang af instruks for sankere vurderes det, at kendskabet blandt entreprenører, medarbejdere og sankere til den sidste del af kravet, om at liggende træer under naturlig nedbrydning skal bevares og beskyttes er tilstrækkeligt. Der bør dog fremadrettet forsat være fokus på at møde standardens krav om rekruttering af dødt ved i mellemaldrende og ældre tyndingsbevoksninger.	
Observation:	Der bør dog fremadrettet forsat være fokus på at møde standardens krav om rekruttering af dødt ved i mellemaldrende og ældre tyndingsbevoksninger.	

1.4. Kommentarer fra interessenter

Høringsprocessen for interessenter blev arrangeret for at give deltagerne mulighed for at fremsætte bemærkninger i henhold til generelle kategorier af interesse baseret på vurderingskriterierne.

NEPCon har annonceret revisionen på sin hjemmeside mere end 30 dag før revisionen, men har ikke modtaget henvendelse fra eksterne interessenter. NEPCon har ikke aktivt opsøgt eksterne interessenter i forbindelse med denne evaluering.

1.5. Foranstaltninger foretaget af organisation inden rapporten foreligger

Ingen.

2. AUDIT PROCESS

2.1. Standarder evaluering er gennemført imod

Standarder anvendt:	PEFC Danmarks Skovstandard (PEFC DK 001-3) PEFC ST 2001:2008 2 ed
---------------------	--

2.2. Audit Team og deltagende personer

Navn	Rolle og kvalifikationer
Christian Rahbek	Lead Auditor, Forstkandidat. Har gennemført NEPCon lead auditor uddannelse vedr. skov- og sporbarhedscertificering. Flere års erfaring fra FSC og PEFC skov- og sporbarhedscertificeringer i Danmark og udlandet
Steffen Just	Auditor in training, Forstkandidat. Har gennemført NEPCon lead auditor træning vedr. skov- og sporbarhedscertificering, under uddannelse som Lead Auditor for skov- og sporbarhedscertificering. To års erfaring fra arbejde som skovfoged i Naturstyrelsen.

2.3. Audit overblik

Bemærk: Nedenstående tabel giver et overblik over audittens omfang og auditorer. Se bilag for standard tjekliste for flere oplysninger om interviews og audit resultater pr. sted.

Sted(er)	Dato(er)	Hovedaktiviter	Auditor(er)
Dønnerup A/S	24. marts 2017	Revisionsbesøg, kontor og skov	Christian Rahbek (Lead auditor) Steffen Just (auditor in training)
Total antal af arbejdsdage anvendt til evalueringen: 1			
= antal deltagende auditors 1 X antallet af dage anvendt på stedet (1). Tid til forberedelse inklusiv konsultationer med interessenter, opfølgning m.m. er ikke medregnet.			

2.4. Beskrivelse af den fulde audit process

Forud for revisionsbesøget har Godsforvalter fremsendt væsentlige dele af den dokumentation som er påkrævet i henhold til standarden. Materialet er i vid udstrækning gennemlæst af auditor inden revisionsbesøget

Forud for revisionsbesøget er der udarbejdet revisionsprogram i dialog med skovforvalter. Revisionen er gennemført d. 24. marts 2017 i henhold til følgende program:

- Åbningsmøde, herunder introduktion til deltagere, revisionsprogram og orientering om evt. ændringer i organisation
- Gennemgang af åbne afvigelser samt dokumentation og registreringer, herunder: Aktuell organisation med særlig vægt på evt. ændringer siden sidste audit; Skovkort og bevoksningsliste; Relevante Registreringer; Evt. afvigelser konstateret internt siden seneste audit samt opfølgninger; Salgsstatistikker for træ solgt med PEFC betegnelse; Gennemgang af procedurer for salg; Uddannelse af personale og entreprenører siden sidste audit
- Planlægning af feltbesøg, bl.a. på baggrund af aktuelle eller planlagte aktiviteter i skovene
- Skovbesøg i henhold til plan
- Afslutningsmøde. Auditor opsummerer revisionen og præsenterer afvigelser.

2.4.1. Ændringer i skovdistriktets skovforvaltning og afledte effekter på overensstemmelsen med standardens krav.

Ingen væsentlige ændringer siden sidste revision.

2.4.2. Liste over skovparter udvalgt til evaluering

Skovpart	Begrundelse for udvælgelse
Dønnerup	Ingen udvælgelse foretaget, da alle skove under certifiaktet er del af samme ejendom og under samme forvaltning og driftsplan

2.4.3. Process vedr. konsultation af interessenter

Formålet med at konsultere interessenter ifm. denne er følgende:

- 1) Det sikres at offentligheden er opmærksom på og informeret om evalueringsprocessen og processens mål;
- 2) Hjælpe audit holdet med at indentificere potentielle forhold; og,
- 3) At give forskellige muligheder for offentligheden for at diskutere og handle på resultaterne af vurderingen.

Denne proces drejer sig ikke blot om oplysninger til interessenter, men hvor det er muligt, detaljeret og meningsfuld interaktion med interessenter. Processen med interaktion med interessenter stopper ikke, når feltbesøgene er forbi, eller for den sags skyld efter en beslutning om certificering træffes. NEPCon hilser til enhver tid kommentarer om certificerede operationer og disse kommentarer danner ofte grundlag for evalueringen.

Interessent type (Interesseorganisation, offentlig myndighed, lokalbefolkning, entreprenør etc.)	Antal interessenter orienteret (#)	Antal interessenter hørt direkte eller som har afgivet svar (#)
NEPCon har annonceret revisionen på sin hjemmeside mere end 30 dag før revisionen, men har ikke modtaget henvendelse fra eksterne interessenter. NEPCon har ikke aktivt opsøgt eksterne interessenter i forbindelse med denne evaluering.		

3.

4. VIRKSOMHEDSOPLYSNINGER

4.1. Kontaktoplysninger

4.1.1. Hovedkontakten ifht. at koordinere med NEPCon

Navn, stilling:	Niels Otto Lundstedt, Godsforvalter
Adresse:	Dønnerupvej 18, 4450 Jyderup
Tel/Fax/Email:	Tlf: 5136 7540 Email: nol@doennerup.dk

4.1.2. Faktura adresse

☒ Samme som i afsnit 3.1.1

4.1.3. Kontaktperson vedr. certificering

Bemærk: ved certificering vil nedenstående oplysninger blive offentliggjort.

☒ Samme som i afsnit 3.1.1

	Tekst	Er oplysningerne blevet ændret? (N/A for hoved evaluering)
Navn, stilling:	Niels Otto Lundstedt	ja ☐ nej ☒
Adresse:	Dønnerupvej 18, 4450 Jyderup	ja ☐ nej ☒
Tel/Fax/Email:	Tlf: 5136 7540 Email: nol@doennerup.dk	ja ☐ nej ☒
Hjemmeside:	www.doennerup.dk	ja ☐ nej ☒

4.2. Certifikatets omfang

3.3.1. Generel oversigt over organisationen

Dønnerup A/S er et privatejet gods med et samlet areal på ca. 1.700 ha fordelt på 1.200 ha skov og 500 ha agerjord. Der er gennemført sammenlægning af ejendommene under forvaltningen, således at Dønnerup A/S nu omfatter skovene Dønnerup (971 ha), Holmstrup (1,6 ha) og Avnsøgård (170 ha). Dermed er Avnsøgård optaget under samme ejendom som Dønnerup, der tidligere udgjorde det certificerede areal, der efterfølgende er udvidet til at omfatte alle skove.

3.3.2. Oplysninger¹

Information om skovforvaltningsorganisationen:			
Juridiske navn:	Dønnerup A/S		
Jurisdiction:	Danmark		
Kontaktperson (offentlig):	Se ovenfor		
Adresse:	Se ovenfor		
Tel/FAX/email:	Se ovenfor		
Hjemmeside:	Se ovenfor		
Rapporteringsperiode:	Årlig Audit Seneste audit gennemført 21/12/2015	Datoer:	21. december 2015 - 24. marts 2017

¹ Data der præsenteres i denne rapport skal være i det metriske system

A. Certifikatets afgrænsning			
Certifikat type: single FMU		SLIMF Certifikat not applicable	
Gruppe eller flere FMU	Antal af gruppemedlemmer (hvis relevant):		Ikke relevant
	Total antal af skovparter (FMU): (hvis relevant, anfør disse nedenfor):		1
	FMU omfattet af certifikatet, opdelt efter størrelse :		
		Antal FMUs	Totalt skovbevokset areal af FMU's (ha)
	< 100 ha		
	100 – 1000 ha		
	1000 – 10 000 ha	1	1142 ha
> 10 000 ha			
Nye FMUs tilføjet siden sidste evaluering? Ja ☐ Nej ☒			
Gruppecertifikat: Liste over FMUs, der er omfattet af certifikatet i Annex VII-a :			
Enkelt/Multi-FMU Certifikat: Liste over hver enkelt FMU omfattet af certifikatet:			
FMU Navn/Beskrivelse		Areal	Skovtype Beliggenhed længdegrad/Breddegrad
Dønnerup		1142,6 ha	Semi-natural Dønnerup, Sjælland

☐	Hovedprodukter	Arter
☒	Råtræ	Fraxinus excelsior, Fagus sylvatica, Quercus petraea, Quercus robur, Abies alba, Abies grandis, Larix spp., Betula spp., Picea abies
☒	Ikke træbaserede produkter (NTFP)	Juletræer og Pyntegrønt (ikke omfattet af PEFC certificering)

☐	Andre produkter	
--------------------------	-----------------	--

5. AUDIT BAGGRUNG OG EVALUERING AF ÅBNE AFVIGELSER

5.1. Audit baggrung

Audit periode (dato interval som dækkes):	December 2015–Marts 2017
Har der været ændringer i forvaltningssystemerne siden sidste evaluering:	Ja ☐ Nej ☒
Hvis ja, forklar kort om ændringerne:	
Har der over for organisationen været klager, tvister eller beskyldninger om afvigelser fra standarden inden for audit perioden:	Ja ☐ Nej ☒
Hvis ja, referer til standard og kriterier hvor tilsvarende resultater findes i rapporten:	

5.2. Evaluering af åbne afvigelser (NCRs)

Bemærk: Sektionen nedenfor beskriver certifikatholderens aktiviteter i forhold til at adressere alle gældende afvigelser (NCR) der er udstedt siden sidste evaluering. Imødekommes en NCR ikke vil dette resultere i at afvigelsen opgraderes fra mindre til væsentlig; De specifikke opfølgende handlinger skal udføres af certifikatholder ellers vil certifikatet blive suspenderet.

Status kategori	Forklaring
LUKKET	Virksomheden har succesfuldt imødekommet NCR
ÅBEN	Virksomheden har ikke eller har kun delvist imødekommet NCR.

☐ Kryds af hvis N/A (der er ingen åbne NCR at evaluere)

NCR: 01/16	Klassifikation: Mindre afvigelse
Standard & Krav:	PEFC Danmarks Skovstandard (PEFC DK 001-3) Kriterie: 3.3.7
Rapport Sektion:	Annex I
Beskrivelse af afvigelse og relaterede dokumentation:	
Dønnerup kunne ikke på revisionstidspunktet dokumentere, at en del af de ansatte med udenlandsk baggrund havde den korrekte uddannelse i forhold til at håndtere og udbringe pesticider. De ansatte med udenlandsk baggrund havde alle erfaring eller uddannelse inden for land- og skovbrug. Der var dog ikke systematisk fulgt op på disse kompetencer fra distriktets side.	
Korrigerende handling:	Virksomheden skal implementere korrigerende handlinger for at udvise overensstemmelse med kravet/kravene anført herover. NB: Effektive korrigerende handlinger fokuserer både på håndtering af den specifikke forekomst beskrevet herover og årsagen til afvigelsen for at forhindre at afvigelsen gentager sig.
Tidsfrist for opfyldelse:	Før den næste årlige evaluering
Beviser for opfyldelse:	Overordnede ansvarlige præsenterede under revisionen kvittering fra Miljøstyrelsen på anerkendelse af polske medarbejders uddannelsesbeviser for håndtering og udbringning af pesticider.
Resultat af bedømmelse af beviser:	Afvigelsen lukkes på baggrund af den præsenterede dokumentation.
NCR Status:	LUKKET

Annex I: Evaluering af opfyldelse af PEFC Danmarks Skovstandard (PEFC DK 001-3). (Fortrolig)

Cheklisten nedenfor udfyldes med henblik på at beskrive opfyldelse af de krav og kriterier som er evalueret i forbindelse med denne revision. I tilfælde af at der ved revisionen er konstateret afvigelser fra gældende krav, fremgår dette af checklisten samt at afvigelsesrapporter (NCR) i indledningen af evalueringsrapporten. Der anvendes følgende klassificering af afvigelser og definition af observation:

Væsentlig afvigelse	Krav skal opfyldes af skovejendom eller gruppeforvalter inden der kan udstedes certifikat.
Mindre afvigelse	Krav skal opfyldes af skovejendom eller gruppeforvalter, indenfor en nærmere defineret tidsperiode, som fremgår af afvigelsesrapporten.
Observation	Er mindre problemer eller potentielle afvigelser, som ikke aktuelt udgør en afvigelse, men som auditor vurderer kan resultere i afvigelse, hvis ikke forholdet adresseres.

PART 1 Skovdyrkning

Skovdrift generelt

Kriterier og indikatorer	Afvigelse
Driften af skoven skal tilrettelægges med henblik på at sikre og forbedre skovens ressourcer, herunder skovens evne til på lang sigt at producere en bred vifte af skovprodukter og andre funktioner af værdi under hensyntagen til skovarealets forskellige anvendelsesmåder og funktioner. Driften skal endvidere tilrettelægges med henblik på at minimere risikoen for forarmning af og skader på skovøkosystemet. I.1.1.1 Vurdering af ejerens politik og målsætning I.1.1.2 Planlægning som beskrevet i afsnit 4 er gennemført Note: Ikke evalueret ved denne revision.	Væsentlig ☐ Mindre ☐ IR ☐
1.2. Skovens langsigtede, stabile skovklima skal sikres og løbende forbedres. Skovdyrkning skal derfor grundlæggende sikre, at der skabes større frihed i valget af fremtidige foryngelsesformer. Dette skal ske på følgende måder: • fastholdelse af tilstrækkelig vedmasse på ejendommens skovbevoksede areal. • der anvendes foryngelsesformer, der hurtigt og sikkert etablerer en brugbar foryngelse. Dette er ikke til hinder for at der på egnede arealer kan anvendes naturlig succession. • der anvendes foryngelsesformer, der sikrer vedvarende skovdække, hvor det er skovdyrkningsmæssigt muligt og vurderes økonomisk forsvarligt. • hvor der ikke på forsvarlig vis kan anvendes foryngelsesformer, der sikrer vedvarende skovdække, kan der anvendes renafrifter. • hvor der anvendes renafrifter skal disse have en udformning og en størrelse, der sikrer, at den efterfølgende kultur har en hurtig etablering og at skovklimaet og omkringliggende bevoksningers stabilitet ikke kompromitteres. Renafrifter må ikke foretages, hvor der er en biologisk rig natur knyttet til kontinuitet i skovdække og/eller stabil hydrologi. Særligt størrelsen og anvendelsen af renafrifter skal kunne begrundes. • efter renafrifter skal foryngelsens struktur, størrelse og træartsvalget, tilpasses skovens udstrækning og bevoksningsstruktur, så der fremadrettet skabes mulighed for et vedvarende skovklima og en god hugstrækkefølge. Ligeledes skal der ved tilplantningen tages hensyn til natur- og kulturværdier. Foryngelsen skal ske indenfor 3 vækstsæsoner. • forarmede områder i skoven skal så vidt muligt søges genoprettet gennem de skovdyrkningsmæssige tiltag	Væsentlig ☐ Mindre ☐ IR ☐

Dette er ikke til hinder for inden for skovlovens bestemmelser og dispensationsmuligheder at etablere og drive åbne naturarealer, arealer med stævningsdrift, skovgræsning og arealer med intensive driftsformer samt anden særlig drift. I.1.2.1 Anvendelsen af selvforryngelse og øvrige forryngelsesformer der sikrer et vedvarende skovdække, vurderes og begrundes ud fra kulturregistreringerne. I.1.2.2 Anvendelsen af renafdrifter vurderes på baggrund af besigtigelse af kulturarealer og begrundes ud fra kulturregistreringerne. I.1.2.3 Vurdering af balance mellem hugst og tilvækst I.1.2.4 Vurdering af kulturregistreringer sammenholdt med ejendommens træartsfordeling	
Notes: Ikke evalueret ved denne revision.	
1.3. Tilplantning af opgivne landbrugsarealer og andre åbne arealer i eller i tilknytning til skoven skal overvejes i de tilfælde, hvor det vil kunne tilføre økonomisk, social, kulturel eller økologisk værdi uden at skade andre værdier væsentligt, I.1.3.1 Værdien ved tilplantning af opgivne landbrugsarealer og andre åbne arealer i eller i tilknytning til skoven er overvejet.	Væsentlig ☐ Mindre ☐ IR ☐
Notes: Ikke evalueret ved denne revision.	
1.4. Udnyttelse af skovens ressourcer – både vedproduktionen og andre produkter fra skoven – skal ske på en måde så det ikke påvirker det langsigtede dyrkningspotentiale. For vedproduktionen er dette sikret hvis de øvrige krav i standarden er opfyldt. Såfremt andre produkter fra skoven udnyttes kommercielt skal ejeren have etableret retningslinier for driften der sikre, at den ikke påvirker det langsigtede dyrkningspotentiale. I.1.4.1 Vurdering af retningslinier for udnyttelse af andre produkter fra skoven, såfremt en sådan udnyttelse finder sted kommercielt.	Væsentlig ☐ Mindre ☐ IR ☐
Notes: Ikke evalueret ved denne revision.	
1.5. Intensive driftsformer kan anvendes på maksimalt 10 % af ejendommens skovbevoksede areal. Det er tilladt at have intensive driftsformer på op til 15 % af ejendommens skovbevoksede areal indtil 10 år efter standardens ikrafttræden (for gældende certifikater) eller 10 år fra første udstedelse af nye certifikater, således at de intensivt drevne arealer efter 10 år fra standardens ikrafttræden (gældende certifikater) eller fra første certificering maksimalt udgør 10 % af skovarealet. Der skal inden for certifikatets første gyldighedsperiode foreligge en plan for udfasningen. Produktionen fra de intensivt drevne arealer kan ikke afsættes som PEFC certificeret. Dog vil vedproduktionen fra juletræs- og pyntegrøntsarealer blive anset som almindelig drift og vedproduktionen herfra kan afsættes som PEFC certificeret. I.1.5.1 Areal med intensive driftsformer overstiger ikke 10 % af ejendommens skovbevoksede areal dog under hensyntagen til I.1.5.2. I.1.5.2 Såfremt der findes mellem 10 og 15 % af ejendommens skovbevoksede areal med intensive driftsformer foreligger der en plan for udfasning af arealer med intensive driftsformer så de 10 år efter standardens ikrafttræden (gældende certifikater) eller fra første certificering maksimalt udgør 10 % af ejendommens skovbevoksede areal.	Væsentlig ☐ Mindre ☐ IR ☐
Notes: Ikke evalueret ved denne revision.	
1.6. De intensivt drevne arealer udvikles i natur- og miljøvenlig retning således at: • anvendelsen af pesticider og gødning er minimal og miljøforsvarlig • ved placering af nye intensivt drevne arealer skal der tages hensyn til § 3 arealer og øvrige naturværdier • gentilplantning og placering af nye intensivt drevne arealer må aldrig ske tættere end 10 meter fra § 3 arealer og vandløb. • midler på WHO's liste¹ over type 1A og 1B pesticider, klorerede kulbrinter og andre meget giftige pesticider, hvis derivater forbliver biologisk aktive, samt andre pesticider som er forbudte ifølge internationale aftaler² må ikke anvendes. I.1.6.1 Vurdering af om gødningsforbruget på de intensivt drevne arealer er minimeret foretages på baggrund af gødningsplanen.	Væsentlig ☐ Mindre ☐ IR ☐

I.1.6.2 Vurdering af om forbruget af pesticider på de intensivt drevne arealer er minimeret foretages på baggrund af sprøjtejournal. I.1.6.3 Vurdering af benyttede aktive stoffer. I.1.6.4 Vurdering af nye intensivt drevne arealers placering	
Notes: Ikke evalueret ved denne revision.	
1.7. På ikke intensivt drevne arealer skal anvendelsen af gødning udfases gennem tilpasning af dyrkningssystemerne således at: • anvendelse af gødning uden for de intensivt drevne arealer ikke forekommer, hvor der er særlige naturhensyn knyttet til arealets næringsfattige tilstand. • gødning kun må anvendes i forbindelse med kulturetablering på næringsfattige lokaliteter, hvor nåletræsarealer skal konverteres til løvtræsarealer og hvor det er kritisk i forhold til at etablere en brugbar kultur. Der skal her tages hensyn til (indregnes) det bidrag, som tilføres fra omgivelserne • dyrkningssystemerne tilpasses således, at der ikke skal anvendes gødning (eller tilbageføres aske). Undtagelse herfra skal dækkes af en ekspertudtalelse fra en ekspert med kendskab til biologiske systemer. I.1.7.1 Vurdering af gødningsforbruget på ejendommen foretages på baggrund af gødningsplanen. I.1.7.2 Vurdering af eventuel ekspertudtalelse .	Væsentlig ☐ Mindre ☐ IR ☐
Notes: Ikke evalueret ved denne revision.	
1.8. På ikke intensivt drevne arealer skal anvendelsen af pesticider (herunder rodenticider) minimeres. Skovdyrkningsmæssige alternativer og biologiske midler foretrækkes frem for brug af kemiske pesticider og rodenticider. Hvor der anvendes pesticider gælder følgende: • plantevækst der truer etableringen af en brugbar foryngelse må undtagelsesvis bekæmpes med pesticide • jord- og hormonmidler må ikke anvendes • pesticider kan undtagelsesvis anvendes til bekæmpelse af invasive arter og skadevoldere, hvor der er et veldokumenteret behov • hvor der anvendes pesticider og rodenticider er denne brug minimal og miljøforsvarlig og skal begrundes • midler på WHO's liste over type 1A og 1B pesticider, klorerede kulbrinter og andre meget giftige pesticider, hvis derivater forbliver biologisk aktive, samt andre pesticider som er forbudte ifølge internationale aftaler må ikke anvendes I.1.8.1 Vurdering af pesticidforbruget på ejendommen foretages på baggrund af sprøjtejournalen og sammenholdes med kulturregistreringer og begrundelser for anvendelsen	Væsentlig ☐ Mindre ☐ IR ☐
Notes: Ikke evalueret ved denne revision.	
1.9. På de ikke intensivt drevne arealer skal jordbearbejdning begrænses af hensyn til jordbundens svampe, plante og dyreliv således at: • overfladisk jordbehandling må anvendes på maksimalt 70% af kulturarealet, hvor det er nødvendigt for at sikre foryngelsen eller et træartsskifte, dog således at der sikres ubehandlede flader om frøtræer, langs skovbryn, på våde arealer og ved andre biologisk værdifulde biotoper • dybtgrundet jordbehandling må kun finde sted punkt og stribevis • punkt og stribevis behandling må kun anvendes med en intensitet som almindelig planteafstand vil kræve • stødoptagning og dybdepløjning er ikke tilladt • der skal kunne anføres en begrundelse for metodevalget I.1.9.1 Opgørelse af andel jordbearbejdede arealer med angivelse af metode jf. kulturregistreringerne. I.1.9.2 Vurdering af begrundelser for metodevalg I.1.9.3 Overfladisk jordbehandlede arealer udgør ikke mere en 70% af bevoksningens samlede areal	Væsentlig ☐ Mindre ☐ IR ☐
Notes: Ikke evalueret ved denne revision.	

Træartsvalg

Kriterier og indikatorer	Gaps
1.10. Anvendelsen af hjemmehørende arter skal fremmes, således at ejendommens skovbevoksede areal udgøres af en andel på minimum 20% og 55% hjemmehørende træarter på hhv. magre og gode jorder. Procentsatserne opgøres på baggrund af træarternes registrerede indblandingsprocenter. I.1.10.1 Stigende anvendelse - op til min. 20 % på magre jorde og op til min. 55% på gode jorde - af hjemmehørende arter. I.1.10.2 Vurdering af kulturregistreringerne.	Væsentlig ☐ Mindre ☐ IR ☐
Notes: Ikke evalueret ved denne revision.	
1.11. Ikke-hjemmehørende træarter må kun anvendes, hvor de ikke truer væsentlige naturværdier og er lokalitetstilpassede. Følgende arealer må ikke konverteres til ikke-hjemmehørende arter: • Bevoksninger med en alder der væsentligt overstiger normal omdriftsalder for arten og/eller • Bevoksninger med en biologisk rig natur knyttet til kontinuitet i skovdække og/eller stabil hydrologi, samt • Arealer med hjemmehørende træarter som kan fungere som bufferzone eller kan skabe sammenhæng mellem bevoksninger nævnt i de to foregående punkter • Såfremt der konverteres arealer med hjemmehørende arter til ikke-hjemmehørende arter skal der forud herfor være gennemført en kortlægning af arealer med hjemmehørende arter som ikke må konverteres til ikke-hjemmehørende arter I.1.11.1 Vurdering af anvendelsen af ikke-hjemmehørende arter på baggrund af kulturregistreringerne og udpegning af arealer der ikke må konverteres	Væsentlig ☐ Mindre ☐ IR ☐
Notes: Ikke evalueret ved denne revision.	
1.12. Der må ikke anvendes genmodificeret plantemateriale. Ligeledes må der ikke anvendes kloner som hovedtræart på mere end 5% af det bevoksede areal. I.1.12.1 Vurdering af anvendt plantemateriale på baggrund af kulturregistreringerne.	Væsentlig ☐ Mindre ☐ IR ☐
Notes: Ikke evalueret ved denne revision.	

PART 2 Miljø og biodiversitet

Biodiversitet og naturværdier

Kriterier og indikatorer	Gaps
2.1. Der skal opbygges en struktur i skoven, så den består af forskellige træarter i forskellige aldre for at skabe en variation af levesteder, samt en stabil og modstandsdygtig skov. Ved udrensninger og tyndinger skal andre træ- og buskarter end hovedtræarten fremmes, hvor dette er økonomisk forsvarligt, og hvor disse med fordel kan indgå i bevoksningsstrukturen. I.2.1.1 Vurdering af om andre træarter end hovedtræarten fremmes hvor dette er fordelagtigt. I.2.1.2 Vurdering af træarts- og aldersklassedeling vha. bevoksningslisten. I.2.1.3 Vurdering af om træartsvalget er afstemt med evt. eksisterende jordbundskortlægning – Forstlig lokalitets kortlægning eller andre jordbundsundersøgelser.	Væsentlig ☐ Mindre ☐ IR ☒
Notes: Ved skovgennemgang og interview er det konstateret, at det generelt tilstræbes at skabe	

blandingsbevoksninger, med varierende andele af indblanding afhængig af bevoksningstypen, størrelse og vækstforhold. Plantninger sker oftest med mere end en træart og skovgennemgangen giver generelt indtryk af at der opretholdes en varierende træarts- og aldersfordeling på arealerne. Gennemgang af bevoksningslister bekræfter at der er arealbærende indblanding i en stor andel af bevoksningerne	
2.2. Stævningssskove og andre arealer med gamle driftsformer af væsentlig kulturhistorisk, biologisk eller landskabelig værdi skal bevares, således at de nævnte værdier opretholdes eller fremmes. Til gamle driftsformer hører: stævning, græsningsskov, slet eller græsning af skoveng, egekrat og plukhugst. I.2.2.1 Vurdering af tilstand og drift af stævningssskove, samt andre arealer med gamle driftsformer	Væsentlig ☐ Mindre ☐ IR ☒
Notes: Der blev ved interview og skovgennemgang observeret at skovforvalter driver arealer med specielle værdier efter gamle eller specielle principper. Blandt andet blev der beset skoveng med gamle egetræer	
2.3. Skovdyrkningen skal medvirke til løbende at skabe store gamle træer og dødt ved i skoven for at tilgodese en biologisk mangfoldighed. Ved foryngelseshugster efterlades min. 5 træer eller ca. 10 m³ ved på roden pr. ha i produktionsskoven til naturlig henfald og død (redetræer, hule træer og dødt ved). Valget af disse træer skal foretages, så evighedstræerne udgøres af langsigtede stabile arter og individer typisk fra overstandermassen. Evighedstræerne kan samles i en eller flere grupper i bevoksningen. Evighedstræerne kan erstattes af 5 højstubbe i de tilfælde, hvor der ikke findes egnede stabile individer. I mellemaldrende og ældre tyndingsbevoksninger skal der efterlades min. 3 højstubbe (så høje som muligt) eller min.. 3 liggende træer i alt. pr. ha. Herudover skal eksisterende træruiner og liggende træer under naturlig nedbrydning bevares og beskyttes. I.2.3.1 Der er efterladt min. 5 træer eller min. 10 m³ ved på roden pr. ha i produktionsskoven til naturlig henfald og død. I.2.3.2 Der er efterladt min. 3 højstubbe eller 3 liggende træer i alt pr. ha i mellemaldrende og ældre tyndingsbevoksninger. I.2.3.3 Eksisterende træruiner og liggende træer under naturlig nedbrydning er bevaret og beskyttet	Væsentlig ☐ Mindre ☐ IR ☒
Notes: Dønnerup har i skovhåndbogen beskrevet retningslinier for forvaltning af administrativt fredede enkeltstående gamle træer (afsnit 10.2, bilag 1). Heraf fremgår det bl.a. at "Gamle karakteristiske løvtræer, der ikke står i ensaldrende sluttede produktionsbevoksninger, er administrativt fredet og må ikke fældes, med mindre der foreligger en tilladelse fra ejer". Disse træer er registrerede og kortlagt. På hugstarealer blev det i forbindelse med skovgennemgangen verificeret, at der efterlades stående træer og/eller højstubbe til naturligt henfald og død i et omfang, der opfylder standardens krav. Træer placeres ofte kanten af den pågældende bevoksning, men der blev også observeret arealer med efterladte gamle henfaldstræer på afdrevne arealer. På baggrund af interview med godsforvalteren og gennemgang af instruks for sankere vurderes det, at kendskabet blandt entreprenører, medarbejdere og sankere til den sidste del af kravet, om at liggende træer under naturlig nedbrydning skal bevares og beskyttes er tilstrækkeligt. Der bør dog fremadrettet forsat være fokus på at møde standardens krav om rekruttering af dødt ved i mellemaldrende og ældre tyndingsbevoksninger - se OBS 01/17.	
2.4. Der skal som minimum udlægges 7,5% af ejendommens samlede certificerede areal til biodiversitetsarealer, herunder urørt skov. Biodiversitetsarealer skal fortrinsvis udlægges, hvor: • bevaring af enestående biologiske værdier forudsætter at arealet lades urørt eller plejes hvis nødvendigt for at bevare eller forbedre naturværdierne • hvor biodiversitetsarealerne herunder urørt skov mest hensigtsmæssig understøtter netværk (f.eks. korridorer) i landskabet • hvor det i øvrigt ud fra en overordnet økologisk, økonomisk og social afvejning findes hensigtsmæssigt.	Væsentlig ☐ Mindre ☐ IR ☒

Biodiversitetsarealerne kan ikke udelukkende bestå af lysåbne naturtyper. Hvor der på certificeringstidspunktet findes arealer med urørt skov eller biologisk særlig værdifuld skov med meget lang kontinuitet, skal disse arealer bevares og udlægges inden for 7,5% grænsen. Arealer der en gang er udlagt som urørt skov, kan ikke erstattes af anden driftsform. I.2.4.1 Vurdering af om arealerne er udlagt efter retningslinierne og forvaltes efter plejeplanen. I.2.4.2 Biodiversitetsarealet, herunder arealer med urørt skov, udgør min. 7,5% af det samlede certificerede areal. I.2.4.3 Arealer hvor der på certificeringstidspunktet er urørt skov eller usædvanlig gammel skov er dette en del af de 7,5 % udlagte arealer.	
Notes: Dønnerup har udpeget og kortlagt 98,96 ha som biodiversitetsarealer, hvilket svarer til ca. 9 % af det samlede certificerede areal (bilag 3). Gennemgang af de udpegede arealer på kort, bevoksninglister og i felten bekræfter at udpegningen er sket i henhold til kravene i standarden, og at der overvejende er udpeget relativt lysåbne arealer, de fleste med træer. Dønnerup har udarbejdet plejeplaner for de udpegede biodiversitetsarealer. Godsforvalter oplyste at ejendommen har god dialog med lokale fugle- og naturplejeksperter, der har bidraget til registrering af sjældne eller beskyttelseskrævende arter samt udvikling af plejeplaner.	
2.5. Stabile skovbryn med højt indhold af hjemmehørende træer og buske skal bevares og udvikles. Hvor disse ikke findes skal de etableres ved foryngelse af bevoksningen. I.2.5.1 De indre og ydre bryn er bevaret og der tages hensyn til dem i driften. I.2.5.2 Etablering af skovbryn finder sted langs ydre og indre randzoner.	Væsentlig ☐ Mindre ☐ IR ☒
Notes: Dønnerup har udarbejdet retningslinier for forvaltning af skovbryn, Skovhåndbog afsnit 2.2.2 (bilag 1). Under skovgennemgangen blev der besigtiget såvel indre som ydre skovbryn, og det kunne konstateres at der er fokus på at beskytte og fremdyrke stabile og naturnære skovbryn, bl.a. også af hensyn til vildtet	
2.6. Karakteristiske gamle træer skal bevares. Ved planlægning og pleje af bevoksninger skal disse træer sikres tilstrækkelig med lystilgang. I.2.6.1 Gamle karakteristiske træer er bevaret og ved arronderingstilplantning sikret tilstrækkelig lystilgang.	Væsentlig ☐ Mindre ☐ IR ☒
Notes: Dønnerup har i skovhåndbogen beskrevet retningslinier for forvaltning af administrativt fredede enkeltstående gamle træer (afsnit 10.2, bilag 1). Heraf fremgår det bl.a. at "Gamle karakteristiske løvtræer, der ikke står i ensaldrende sluttede produktionsbevoksninger, er administrativt fredet og må ikke fældes, med mindre der foreligger en tilladelse fra ejer". Disse træer er registrerede og kortlagt	
2.7. Sjældne, naturligt hjemmehørende arter, herunder arter på rødlisten, skal beskyttes eller fremmes og må ikke udnyttes kommercielt I.2.7.1 Registreringer af naturværdier er gennemført og der tages hensyn hertil i driften	Væsentlig ☐ Mindre ☐ IR ☒
Notes: Dønnerup har gennemført registrering og kortlægning af arealer omfattet af beskyttelse i henhold til NBL (§3), Skovloven (§28), Natura 2000 og andre typer af fredninger. Endvidere er der gennemført registrering af nøglebiotoper i forbindelse med udarbejdelse af grøn driftsplan (Bilag 1). Godsforvalter oplyste at ejendommen har god dialog med lokale fugle og naturpleje eksperter, der har bidraget til registrering af sjældne eller beskyttelseskrævende arter samt udvikling af plejeplaner. Inden påbegyndelse af arbejdsopgave i skoven modtager entreprenører og skovpersonale instruktion om arbejdsopgave og arealer som skal beskyttes, herunder modtager den enkelte maskinfører/ skovarbejder kort med registrerede natur- og kulturværdier. Interview med maskinfører viste, at de modtager instruktion om hvilke hensyn der skulle tages i forbindelse	

med udførelse af opgaven, samt at de har adgang til kort over området med relevante registreringer.	
2.8. Belastende aktiviteter skal reguleres for at beskytte særligt sårbare områder og arter.	Væsentlig ☐
I.2.8.1 Registreringer af naturværdier er gennemført og der tages hensyn hertil i reguleringen af belastende aktiviteter.	Mindre ☐ IR ☒
Notes: Regulering sker med baggrund i naturbeskyttelsesloven, og alt offentlig færdsel er derfor henvist til stier og spor. Der søges om tilladelse til større arrangementer hos skovadministrationen som vurderer alle tilladelse under hensyntagen til specielle eller sårbare områder	
2.9. Søer, vandløb, moser, heder, strandenge eller strandsumpe, ferske enge og overdrev, der hører til skoven og som er ændret gennem dræning eller andre indgreb, skal tilstræbes tilbageført under hensyntagen til de økonomiske konsekvenser, herunder nabobevoksningernes stabilitet. En fremgang i disse naturtypers areal bør, hvis potentialet findes, ske inden for hver femårs periode. Dræning af ikke tidligere dræned arealer må ikke forekomme.	Væsentlig ☐
I.2.9.1 Vurdering af gennemførte dræningsaktiviteter.	Mindre ☐
I.2.9.2 Vurdering af naturtypernes udvikling.	IR ☒
Notes: Grøfterne på ejendommen vedligeholdes til fast bund, men uddybes ikke. Stikgrøfter renses ikke op.	

Miljøbeskyttelse

Kriterier og indikatorer	Gaps
2.10. Der skal anvendes hugst-, transport- og foryngelsesteknikker, der skåner lokaliteten og bevoksningen med henblik på at sikre en gunstig jordbundstilstand og undgå skader på sjældne, følsomme og særlige økosystemer og genetiske reserver. Færdsel i skoven udføres så skader minimeres. I særdeleshed skal betydende køreskader undgås, bl.a. gennem anvendelse af lokalitetstilpasset maskinvalg og/eller permanente kørespor og tidspunktet operation gennemføres på.	Væsentlig ☐
I.2.10.1 Vurdering af anvendte hugst-, transport- og foryngelsesteknikker.	Mindre ☐
I.2.10.2 Vurdering af anvendelse og placering af eventuelle kørespor	IR ☒
Notes: Der er fokus på at skovarbejdere, entreprenører og sankere benytter skånsomme driftsteknikker. Skovforvalter er opmærksom på at sankere udgør en særlig udfordring, og der er udarbejdet og udleveres en instruks til sankere. Der benyttes hovedsaglig faste kørespor ved færdsel i bevoksningerne, hvilket medvirker til at reducere markskader. Skovforvalter er endvidere meget opmærksom på at friholde arealer for færdsel når jorden er våd eller har utilstrækkelig bæreevne. Konkret eksempel på at flisning på areal er belevet udskudt grundet vejforhold blev besigtiget og drøftet. Der foretages ikke rækkegående flishugst - al flistræ kæres til bilfast vej.	
2.11. Ved anlæg af skovveje, overkørsler og andre infrastrukturer i skoven skal det sikres, at vandmiljøet ikke påvirkes negativt og at det naturlige niveau og de naturlige funktioner for vandløb bevares. Endvidere skal det sikres at så små arealer som muligt eksponeres. Passende dræning af nyanlagte veje skal sikres og vedligeholdes	Væsentlig ☐
I.2.11.1 Det naturlige niveau og de naturlige funktioner af vandløb er bevaret ved anlæg af veje, broer og andre infrastrukturer	Mindre ☐
I.2.11.2 Der er sikret passende dræning ved nyanlagte veje	IR ☒
Notes: Det vurderes på baggrund af interview med ansatte og skovgennemgang, at ejendommen har gode arbejdsgange og rutiner til at sikre minimere negativ påvirkning i de nævnte tilfælde	
2.12. Spild af olie og andre miljøskadelige stoffer under skovdriftsaktiviteter og deponering af affald på skovarealer skal altid undgås	Væsentlig ☐
	Mindre ☐

I.2.12.1 Vurdering af omfanget af spild af olie og andre miljøskadelige stoffer og affaldsdeponering i skoven	IR ☒
Notes: Det vurderes på baggrund af interview med ansatte, besigtigelse af maksiner og garage samt skovgennemgangen, at ejendommen har gode arbejdsgange og rutiner til at undgå spild og deponering	
2.13. Invasive arter skal bekæmpes hvor det er økonomisk og praktisk muligt og særligt på de udlagte biodiversitetsarealer herunder i urørt skov. Skovejeren skal være bekendt med "sortlisten"5 og arter opført herpå må ikke introduceres/ indføres.	Væsentlig ☐ Mindre ☐
I.2.13.1 Vurderingen af indsatsen for bekæmpelse af invasive arter	IR ☒
Notes: Skovforvalter er opmærksom på invasive arter, og har udarbejdet en "sortliste" for ejendommen. Arterne bekæmpes i den udstrækning det er økonomisk og teknisk hensigtsmæssigt; Bjørneklo bekæmpes aktivt. Udviklingen følges for forekomster af canadisk bakkestjerne, rød hestehov og japansk pileurt på ejendommen.	
2.14. Skovens sundhed og vitalitet skal regelmæssigt overvåges i forhold til udefrakommende faktorer så som sygdomme, skadedyr, overgræsning, brand eller skader forårsaget af klimatiske faktorer, der kan påvirke skovens sundhed og vitalitet. Ved konstatering af skader forårsaget af sådanne faktorer skal effekten af disse på skovdriften vurderes. Som grundlag for vurderingen kan anvendes data fra den nationale overvågning af skovene (NFI) om skoves aktuelle tilstand og mulige trusler mod skovene og anden information fra Skov & Landskabs Videnstjeneste.	Væsentlig ☐ Mindre ☐ IR ☒
I.2.14.1 Der er gennemført regelmæssige overvågning I.2.14.2 Ved forekomst af skader er effekten vurderet	
Notes: Dønnerup har en stab af faste medarbejdere, der løbende færdes i skovene og fører tilsyn med skovens tilstand og sundhed. Envidere gennemfører skovfoged løbene bevoksningsgennemgang med henblik på at planlægge skovdriften. Det vurderes på den baggrund at overvågningen er tilstrækkelig Der er ikke konstateret problemer med væsentlige udenfrakommende skader, bortset fra Askens toptørre, som har ført til afvikling af de berørte bevoksninger	
2.15. Skovbrande skal undgås, dog kan afbrænding anvendes i de tilfælde hvor det er en del af naturplejen og nødvendigt for at opnå fastsatte mål. Brandbeskyttelsesplaner anbefales, og der bør anlægges brandbælter på udsatte steder.	Væsentlig ☐ Mindre ☐
I.2.15.1 Der foreligger plan for brandbeskyttelse, hvor det er relevant	IR ☒
Notes: Skovbrand anses for et ubetydligt problem på ejendommen	

Vildtforvaltning

Kriterier og indikatorer	Gaps
2.16. Hegning i skoven skal ske på en måde, der ikke lukker for faunavandring. Hegn skal nedtages efter endt brug. I.2.16.1 Vurdering af hegningspraksis	Væsentlig ☐ Mindre ☐ IR ☒
Notes: Distriktet ønsker gennem målrettet vildtforvaltning, at skabe rammerne for en høj, stabil og sund vildtbestand, og der er derfor stort fokus på vildtforvaltning og gode jagtoplevelser på ejendommen. Den høje vildtbestand kræver imidlertid hegn af kulturarealer generelt, og omfanget af hegn er derfor relativt stort på ejendommen, men vurderes ikke at være til hinder for faunavandring. Hurtig nedtagning af hegn har derfor høj prioritet, og der benyttes relativt store planter ved kulturetablering, således at hegningsperioden for den enkelte kultur nedsættes	

2.17. Vildtforvaltningen skal udføres, så flersidigheden i skovdriften sikres, herunder det lokalitetstilpassede træartsvalg samt mulighederne for selv- og naturforyngelse.	Væsentlig ☐
I.2.17.1 Vurdering af vildttrykkets påvirkning af foryngelsesmulighederne.	Mindre ☐
	IR ☒
Notes: Det er et ønske at bibeholde en høj vildtbestand på ejendommen, hvorfor hegning benyttes ved selvfor yngelser. Under omstillingsfasen hvor selvfor yngelser fortrinsvis foretages som skærmforyngelser under hegn forventes det ikke at det høje vildttryk vil være en trussel mod selvfor yngelserne	
2.18. Vildtagre skal placeres hvor særlige vildtforvaltningsmæssige grunde taler for det. Vildtagre må ikke placeres på områder med beskyttede naturtyper. Vildtagre som er afhængige af løbende tilførsel af gødning og/eller pesticider eller omlægges regelmæssigt (max hvert 5 år) skal opgøres som en del af det intensivt drevne areal.	Væsentlig ☐
I.2.18.1 Vurdering af placering og drift af vildtagre.	Mindre ☐
	IR ☒
Notes: Interview med forvalter og gennemgang af konkrete registreringer og arealer bekræfter at driften af vildtagre følger dette krav.	
Der blev besøgt et engareal, hvor slåning gennemførtes efter rådgivning fra naturpleje-ekspert, med henblik på at sikre optimale forhold for en variet flora	

PART 3 Social – friluftsliv, uddannelse og ansattes rettigheder

Friluftsliv

Kriterier og indikatorer	Gaps
3.1. Der skal sikres gode muligheder for friluftsliv og naturoplevelser i skoven under hensyntagen til størrelsen af den enkelte skov, blandt andet ved gode adgangsforhold, herunder opretholdelse og eventuelt etablering af veje og stier, friholdelse af udsigtspunkter for opvækst og eventuelt udpegning af områder af særligt rekreativ værdi. Planlægningen for friluftslivet skal ske med respekt for ejendomsretten.	Væsentlig ☐
I.3.1.1 Registreringer af skovens adgangsforhold, eksisterende veje og større stier samt særlige anlæg for friluftslivet er gennemført.	Mindre ☐
I.3.1.2 Vurdering af mulighederne for friluftsliv og naturoplevelser.	IR ☐
I.3.1.3 Ved omlægning af skovens infrastruktur tages der hensyn til friluftslivet .	
Notes: Ikke evalueret ved denne revision.	
3.2. Information om muligheder for adgang og friluftsliv i skoven skal være let tilgængeligt for offentligheden.	Væsentlig ☐
I.3.2.1 Information om adgang og muligheder for friluftsliv er let tilgængeligt.	Mindre ☐
	IR ☐
Notes: Ikke evalueret ved denne revision.	
3.3. Skovbruget – ejer og medarbejdere - skal være villige til at indgå i dialog med brugere og lokalsamfundet bl.a. med henblik på at sikre en fornuftig: - planlægning og udfoldelse af friluftsliv i skoven. - udnyttelse af viden om skovens natur- og kulturhistorie.	Væsentlig ☐
I.3.3.1 Registrering af afholdte arrangementer, ekskursioner, møder og skriftlige henvendelse fra brugere og andre eksterne parter m.v. er gennemført	Mindre ☐
	IR ☐
Notes: Ikke evalueret ved denne revision.	

Landskab og kulturhistorie

Kriterier og indikatorer	Gaps
3.4. Der skal tages hensyn til fortidsminder og kulturhistoriske spor i driften og det skal sikres, at disse bevares. I.3.4.1 Registreringer af kulturspor og fortidsminder er gennemført og anvendt i planlægningen.	Væsentlig ☐ Mindre ☐ IR ☐
Notes: Ikke evalueret ved denne revision.	
3.5. Skovens landskabsæstetiske funktioner fx markante træer og udsigtspunkter, skal løbende sikres og forbedres. I.3.5.1 Der er taget hensyn til skovens landskabsæstetiske funktioner i planlægningen.	Væsentlig ☐ Mindre ☐ IR ☐
Notes: Ikke evalueret ved denne revision.	

Uddannelse og information

Kriterier og indikatorer	Gaps
3.6. Skovejeren skal overvåge og føre tilsyn med skovdriften og herunder sikre, at de ansatte har de fornødne kvalifikationer til at varetage deres arbejdsopgaver sikkert og kvalificeret samt overholder de gældende retningslinier for skovdriften samt lovgivningen, herunder arbejdsmiljølovgivningen. Skovejeren skal løbende sikre den nødvendige efteruddannelse af ansatte i forhold til gennemførelsen af en bæredygtig drift. I.3.6.1 Der foreligger dokumentation for uddannelse af ansatte i forhold til gennemførelse af en bæredygtig skovdrift. I.3.6.2 Vurdering af skovejerens overvågning og tilsyn med skovdriften. I.3.6.3 Dokumentation for gennemført efteruddannelse af relevans for skovstandarden.	Væsentlig ☐ Mindre ☐ IR ☐
Notes: Ikke evalueret ved denne revision.	
3.7. Brug af pesticider, herunder rodenticider, skal følge de instruktioner der er givet af producenten og skal gennemføres med det korrekte udstyr og den korrekte uddannelse. I.3.7.1 Brugen af pesticider herunder rodenticider følger instruktioner fra producenten og der anvendes korrekt udstyr. I.3.7.2 Der foreligger dokumentation for at personer der udbringer pesticider herunder rodenticider har den korrekte uddannelse.	Væsentlig ☐ Mindre ☐ IR ☐
Notes: Ikke evalueret ved denne revision.	
3.8. Skovejeren skal i forbindelse med driften sikre at opgaver gennemført af medarbejdere og specialmaskinførere finder sted i overensstemmelse med kravene til bæredygtig skovdrift. Dette sikres ved at de for den pågældende opgave, relevante dele af politik og målsætning er kendt og overholdes af medarbejdere og specialmaskinførere. Ansatte og specialmaskinførere skal endvidere have adgang til den skriftlige dokumentation som er relevant for deres opgaveløsning, herunder til de registrerede natur-, kultur- og friluftsværdier. Derudover skal de altid besidde den for opgaven relevante viden. Ejeren skal herunder sikre at specialmaskinførere som minimum er i besiddelse af kompetencer som listet i bilag 2. I.3.8.1 Ejer, fastansatte skovarbejdere og specialmaskinførere udviser en generel viden om PEFC skovstandarden og de deraf afledte hensyn i skovdriften, som er relevant for deres funktion. I.3.8.2 Ansatte og specialmaskinførere har kendskab og adgang til den skriftlige dokumentation. I.3.8.3 Vurdering af specialmaskinførers kompetencer i forhold til bilag 2.	Væsentlig ☐ Mindre ☐ IR ☐

Notes: Ikke evalueret ved denne revision.	
3.9. Andre entreprenører og brugere af skoven f.eks. jægere, brændesankere, arrangører af friluftaktiviteter mv. skal have konkret information om beskyttelser og udpegninger, såfremt aktiviteten vurderes at kunne påvirke disse. F.eks. skal en brændesanker der skover træ i en mellemaldrende bevoksning kunne demonstrere viden der er relevant i den pågældende bevoksning, så som beskyttelse af et fortidsminde og naturværdier.	Væsentlig ☐ Mindre ☐ IR ☐
I.3.9.1 Entreprenører og brugere af skoven har modtaget relevant information om beskyttelse og udpegninger og udviser viden om de relevante elementer.	
Notes: Ikke evalueret ved denne revision.	
3.10. Skovejeren skal være villig til i rimeligt omfang at stille arealer og viden til rådighed for forskningsaktiviteter og dataindsamling ved henvendelse fra forskningsinstitutioner.	Væsentlig ☐ Mindre ☐ IR ☐
Notes: Ikke evalueret ved denne revision.	
3.11. Skovejeren skal have en procedure for at håndtere klager over forhold i skovdriften fra lokale interessenter relaterende til denne standard, således at disse søges løst mellem ejer og interessent. Kan problemet ikke løses lokalt skal klagen videresendes til certificeringsorganet for individuelt certificerede ejendomme eller til gruppelederen for ejendomme som er certificeret under en gruppe, som skal behandle klagerne ved førstkommende audit.	Væsentlig ☐ Mindre ☐ IR ☐
I.3.11.1 Modtagne klager er registreret jf. kriterium 4.4. I.3.11.2 Klage er videresendt til certificeringsorganet eller gruppelederen, hvis problemet ikke er løst lokalt.	
Notes: Ikke evalueret ved denne revision.	

Ansattes rettigheder

Kriterier og indikatorer	Gaps
3.12. Alle kollektive aftaler skal respekteres for alle ansatte, dvs. både fastansatte, timelønnede, vikarer, sæsonarbejdere m.v. Skovdriften skal foregå i respekt for ILO-konventionerne om arbejdstagerrettigheder og arbejdsmiljø. ILO's kerne konventioner: • 29 om afskaffelse af tvangsarbejde • 87 om foreningsfrihed og retten til at organisere sig • 98 om retten til at organiserer sig og føre kollektive forhandlinger • 100 om lige løn til mandlige og kvindelige arbejdere for arbejde af samme værdi • 105 om afskaffelse af tvangsarbejde • 111 om forskelsbehandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv • 138 om børnearbejde • 182 om omgående indsats til afskaffelse af de værste former for børnearbejde Samtlige ILO konventioner er ratificeret i Danmark Herudover: • 169 om oprindelige folk • 184 om om sikkerhed og sundhed i landbruget (dækker også skov) • ILO Code of Good Practice: Safety and Health in Forestry Work I.3.12.1 Alle kollektive aftaler er overholdt for alle ansatte. I.3.12.2 Skovdriften foregår i respekt for ILO konventionerne 29, 87, 98, 100, 105, 111, 138, 169, 182, 184 samt ILO Code of Good Practice: Safety and Health in Forestry Work.	Væsentlig ☐ Mindre ☐ IR ☐

Notes: Ikke evalueret ved denne revision.

PART 4 Planlægning

Driftsformål

Kriterier og indikatorer	Gaps
4.1. Skovejeren skal fastsætte en målsætning for den bæredygtige skovdrift, der er i overensstemmelse med nærværende standard. Målsætningen skal indeholde: • en overordnet målsætning for skovejendommen • alle væsentlige delmål og politikker for skovdriften	Væsentlig ☐ Mindre ☐ IR ☒
Notes: Der er fastsat politik og målsætning for ejendommen, der både inkluderer strategiske målsætninger og taktiske delmål. Dette blev verificeret ved gennemgang af afsnit om målsætning i ejendommens Skovhåndbog. Se Bilag 1	

Indledende registreringer

Kriterier og indikatorer	Gaps
4.2. Som indledning til certificeringen skal gennemføres en række registreringer som opdateres periodevist min. hvert 10. år. Skovejendommens skriftlige dokumentation skal være tilgængelig for det certificeringsfirma som skal foretage auditten. Dokumentationen kan enten være i form af et IT baseret planlægningssystem, en eksisterende driftsplan, en grøn driftsplan eller lignende. Den skriftlige dokumentation skal omfatte følgende: a) Målsætning for skovdriften. b) Beskrevne fremgangsmåder for styring af alle dokumenter og registreringer, som kræves efter denne standard, således at: • de kan genfindes • de periodevis bliver gennemgået og om nødvendigt opdateret af en dertil udpeget person • den gyldige udgave af relevante dokumenter er tilgængelig på alle de steder, hvor der udføres handlinger, som er væsentlige for systemets funktion; • forældede dokumenter straks fjernes fra alle udstedelsessteder og brugssteder og i øvrigt er beskyttet mod utilsigtet brug Fremgangsmåder og ansvar skal fastsættes og vedligeholdes med hensyntagen til oprettelse og ændring af dokumenter c) En beskrevet procedure for skovejerens årlige vurdering af sin skovdrift i forhold til den fastsatte målsætning og politik, herunder beskrivelser af evt. konstaterede afvigelser fra skovstandarden. d) Et skovkort over de certificerede arealer. Kravene til skovkortet er: • Afgrænsningen af de certificerede arealer skal fremgå. • Det skal udføres i målestok 1:4.000 – 1:10.000 • Det skal give et rimeligt overblik over skovens inddeling i skovtyper eller bevoksninger (herunder områder med særlige naturværdier), samt veje og større stier. De enkelte delområder nummereres f.eks. efter afdeling/litra-systemet. • Hvert delområde beskrives med minimum følgende data: - Areal	Væsentlig ☐ Mindre ☐ IR ☒

- Hovedtræart(er)
- Væsentlige indblandingsart(er)
- Alder eller etableringsår (evt efter faglig skøn)
- Anvendelse af arealer, som er uden bevoksning

Der er ingen yderligere formkrav, f.eks. ikke et krav om digitalisering, til skovkortet. Et skovkort kan således bestå af et håndtegnet kort ovenpå et retvisende luftfoto.

e) Fastlæggelse af den gennemsnitlige tilladte årlige hugst i perioden

f) Registreringer relaterende til kort af:

- Udlagte biodiversitetsarealer herunder urørt skov
- Tinglyste fredninger, samt Naturbeskyttelseslovens § 3 områder og eventuelt kortlagte Natura 2000 naturtyper som er registrerede hos myndighederne.
- Øvrige naturværdier. Blandt andet områder med en stor biodiversitet eller med sjældne dyr/planter, urørt skov, arealer med gamle driftsformer, § 3 arealer som ikke er registrerede hos myndighederne og § 28 arealer af væsentligt omfang. (Kan f.eks. være en 'nøglebiotopregistrering', en 'naturværdibedømmelse' eller ejerens egen registrering af ejendommens vigtigste naturværdier).
- Evt. områder med drikkevandsinteresser udpeget af kommunen.
- Evt. arealer med hjemmehørende arter som ikke må konverteres til ikke hjemmehørende arter jf. kriterium 1.11.
- Fortidsminder og kulturspor, som er registret hos myndighederne.
- Skovens adgangsforhold (veje og større stier) samt særlige anlæg for friluftslivet (Kan f.eks. være bålsteder, primitive overnatningspladser, skovlegepladser, udsigtspunkter, P-pladser m.v.)
- Arealer udlagt til intensive driftsformer

g) Plejeplan for biodiversitetsarealer indeholdende som minimum:

- formålet med det udlagte areal
- tidshorisont
- beskyttelseshensyn
- nødvendige plejetiltag

h) Evt. retningslinier for udnyttelse af andre produkter fra skoven (jf. kriterium 1.4).

Notes: Der er beskrevet fremgangsmåder for styring af alle dokumenter og registreringer. Dette er verificeret ved dokumentgennemgang og interview

Ejendommen er i besiddelse af en driftplan, der revideres ca. hvert 10. år, samt skovkort (bilag 4) over de certificerede arealer dels i papirform og dels elektronisk tilgængelige vha. programmet PlanKat. Skovkort blev gennemset og benyttet ved skovgennemgangen. Driftsplanen angiver en beregnet tilvækst på ca. 60.000 kmb over en ti-års periode, og der forventes en gennemsnitlig hugst på ca. 3.200 kmb/år. Tyndinger og afdrifter planlægges år for år på baggrund af bevoksningsdata og arealgennemgang.

Der er udarbejdet en bevoksningsliste for alle skove (bilag 5). Bevoksninglisten er tilgængelig på papirform og i elektronisk format i PlanKat. Listen indeholder alle de påkrævede informationer, herunder:

- dokumentation for tinglyste fredninger samt naturbeskyttelseslovens §3 områder. Der foreligger også dokumentation for udpegede Natura 2000 områder. Derudover er der foretaget (og foretages løbende) registreringer §28 områder.

- Fortidsminder og kulturspor er indtegnet på kort.

- Naturværdiregistreringen omfatter udpegnig af en række biodiversitetsområder som ønskes bevaret / beskyttet. Ligeledes foreligger der registrering af distriktets fugleliv. Der foreligger registrering af nøglebiotoper

- Adgangsveje samt stier fremgår af skovkortet

Der er udarbejdet plejeplan for biodiversitetsarealer, der omfatter de nævnte informationer

Løbende registreringer

Kriterier og indikatorer	Gaps
4.3. Dokumenterede driftsregistreringer der entydigt refererer til skovkortets opdeling: a) Kulturregistreringer omfattende a. Arealstørrelse b. Årstal c. Kulturmetode – herunder evt. jordbehandling og hegning d. Træarter/provenienser e. Tidligere træart b) Årligt forbrug af sprøjtemidler på ejendomsniveau med en registrering af de behandlede lokaliteter c) Årligt gødningsforbrug på ejendomsniveau med en registrering af de behandlede lokaliteter d) Årlig hugst på det certificerede areal.	Væsentlig ☐ Mindre ☐ IR ☒
Notes: a) Der føres kulturregistreringer i PlanKat med krævede informationer b) og c) Der foreligger sprøjtejournaler og gødningsplaner, der angiver den tilførte mængde af henholdsvis pesticider og gødskning på bevoksningsniveau. Det samlede forbrug af pesticider var korrekt og fyldestgørende opgjort. d) Der foreligger registrering over gennemført hugst med angivelse af areal (afd/litra), træart og hugstmængde. Den samlede hugst i 2016 var ca. 6.000 kbm (bilag 7).	
4.4. Registrering af afholdte arrangementer, ekskursioner, møder og skriftlige henvendelse fra brugere og andre eksterne parter m.v.	Væsentlig ☐ Mindre ☐ IR ☒
Notes: Der føres håndskreven registrering over større arrangementer, som der er givet tilladelse til afholdelse af. Endvidere opretholdes arkiv over skriftlige henvendelser (elektronisk / email). Tilladelse til afholdelse meddeles i forhold til arrangementes størrelse og type samt kalenderplacering. Et tilbagevendende arrangement er Pinseløbet.	
4.5. Registrering af observerede skader forårsaget af udefrakommende faktorer samt en vurdering af effekten af disse på skovdriften.	Væsentlig ☐ Mindre ☐ IR ☒
Notes: Der føres registrering over dette, hvis det har et væsentligt omfang, der vurderes at kræve aktiv tiltag fra ejendommen	

Salg af certificeret træ

Kriterier og indikatorer	Gaps
4.6. Det er op til skovejeren om produkterne fra det certificerede areal sælges som certificerede eller ej. Skovejeren skal aktivt sælge træet som certificeret for at opkøberen (hvad enten det er et savværk, en træhandler eller andet) kan medregne det som certificeret under deres sporbarhedscertificering jf. PEFC's sporbarhedsstandard annex 1.	Væsentlig ☐ Mindre ☐ IR ☒
Notes: Ved salg af certificeret materiale fremgår certificeret status og kode af salgsdokumenter. Dette er	

bekræftet ved interview og stikprøvevis gennemgang af salgsdokumentation

Interview viste at tømmerstakke sælge ved vej og træart, mængde og areal registreres i forbindelse med afhentning. Ved salg medsendes en specifikation hvoraf oplysninger om mængde, træart og oprindelsesareal fremgår. Da tømmer afhentes ved nærmeste vej er der ikke risiko for sammenblanding af certificeret og ikke certificeret materiale

4.7. Sælges produkter fra skoven som certificerede skal der for hver leverance gives som minimum følgende information enten via faktura, følgeseddel eller måleliste:

- Skovens navn som det fremgår af certifikatet
- Hvilke produkter som er omfattet
- Mængde af de leverede produkter
- Dato/periode for levering
- Formel erklæring om at produkterne er certificerede
- Certifikatnummer og evt. logolicenskode

Væsentlig ☐

Mindre ☐

IR ☒

Notes: Gennemgang af salgsdokumenter for effekter, der er solgt som PEFC certificerede, bekræfter at ovennævnte information fremgår af faktura og/eller måleliste; dog kunne det konstateres at der systematisk var anvendt en forældet PEFC certifikatkode. Se NCR 01/17

Overordnede ansvarlige ændrede PEFC certifikatkoden i systemet for fakturering under revisionen til den korrekte kode:NC-PEFC/FM-011792

Auditor betragter den gennemførte korrigerende handling som tilstrækkelig, og afvigelsen lukke spå denne baggrund.

Sporbarhed (gælder kun ved delcertificering af en skovejendom)

Marker hvis kravene ikke er relevante for denne ejendom ☒

Annex II Tjekliste for anvendelse af logoer og varemærker

1. Standard tjekliste (PEFC ST 2001:2008, 2. ed PEFC Logo Usage Rules - krav)

Standard krav	Overensstemmelse
1. PEFC logo og varemærke ☐ Kryds af hvis afsnittet ikke er relevant	
1.1. Generelle krav	
1.1.1. Virksomheden kan anvende PEFC logoet i forbindelse med produkter for at: a) henvise til oprindelsen af skovbaseret råmateriale (on-product brug), eller b) henvise til PEFC ordningen eller brugerens engagement med PEFC ordningen.	Ja ☒ Nej ☐
Resultater: Dønnerup har PEFC Logo licens. Benytter PEFC logo på hjemmeside og salgsdokumenter når materiale sælges som certificeret. Anvendelsen vurderes at følge gældende standard	
1.2. On-product anvendelse ☒ Kryds af hvis afsnittet ikke er relevant	
1.3. Off-product anvendelse ☐ Kryds af hvis afsnittet ikke er relevant	
1.3.1. PEFC logo kan bruges til off-produkt formål af virksomheder med gyldigt PEFC logo licens.	Ja ☒ Nej ☐
Resultater: Se observationer under 1.1.1	
1.3.2. Virksomhedens brug af PEFC off-product mærker skal følge standardkravene for PEFC's logobrug.	Ja ☒ Nej ☐
Resultater: Se observationer under 1.1.1	
1.4. NEPCon og DANAK logo ☒ Kryds af hvis afsnittet ikke er relevant	

Annex III: Dokumenter og registreringer (fortrolig)

Dokumenter og registreringer som er evalueret i forbindelse med revisionen

Reference	Kopi indsamlet (✓)	Kommentar
Skovhåndbog	✓	Bilag 1
Kemiforbrug. Årsopgørelse		
Arealopgørelse	✓	Bilag 2
Skovkort	✓	Bilag 3
Bevoksningsliste	✓	Bilag 4
Hugst		

Annex IV: Liste over besøgte lokaliteter (fortrolig)

Skovnavn	Afdeling/ Litra	Beskrivelse af lokalitet og revisionstemaer
Dønnerup	19b, 58g, 45a.	Tyndingsstrategi. Rekruttering af død ved i tyndingsbevoksninger. Foryngelsesstrategi.
	52d , 55p, 77a	Forekomst af rødlistearter, biodiversitetsarealer.
	56, 35, 70	Kulturarealer.

Annex V: Liste over interessenter som er konsulteret (fortrolig)

Liste over medarbejder der er interviewet i forbindelse med revisionen

Navn	Titel	Kontaktoplysninger	Form af deltagelse
Niels Otto Lundstedt	Godsforvalter	nol@doennerup.dk +45 51 36 75 40	Interview
Kristian Bodal Lauridsen	Skovfoged	kl@doennerup.dk +45 59 25 85 45	Interview
Niels Markussen	Bogholder	nbm@doennerup.dk +45 59 25 85 46	Interview
Rasmus Hare	Maskinfører		Interview

Liste over interessenter der er konsulteret i forbindelse med revisionen

Navn	Titel	Kontaktoplysninger	Form af deltagelse
NEPCon har annonceret revisionen på sin hjemmeside mere end 30 dag før revisionen, men har ikke modtaget henvendelse fra eksterne interessenter. NEPCon har ikke aktivt opsøgt eksterne interessenter i forbindelse med denne evaluering.			